

APSTIPRINU
13. pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja
_____/ J.Kalmikova
2018.gada 3.septembrī
Daugavpilī

Instrukcija Nr.1

„Higiēnas prasības 13.pirmsskolas izglītības iestādē”

Izstrādāta pamatojoties uz MK 17.09.2013.noteikumiem Nr.890 “ Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu”.

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Instrukcija nosaka higiēnas prasības Daugavpils 13.pirmsskolas izglītības iestādē (turpmāk- iestāde).
- 1.2. Par noteikumu ievērošanu iestādē ir atbildīgs iestādes vadītājs.
- 1.3. Noteikumu izpildi kontrolē Veselības inspekcija.
- 1.4. Pārtikas aprites prasību ievērošanu iestādē kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests.
- 1.5. Iestādes darbinieki ir apmācīti higiēnas jautājumos.
- 1.6. Iestādes darbinieki atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai pirms stāšanās darbā veic obligātās pirmreizējās veselības pārbaudes, bet turpmāk — periodiskās veselības pārbaudes.

2. Minimālās higiēnas prasības dienas režīma ievērošanai

- 2.1. Dienas režīmu nosaka atbilstoši izglītojamo (turpmāk- bērnu) vecumam un attīstībai, paredzot arī fiziskās aktivitātes un pastaigas svaigā gaisā.
- 2.2. Ja gaisa temperatūra ir zemāka par mīnus 10 °C, pastaigas svaigā gaisā netiek organizētas bērniem, kas jaunāki par trim gadiem.
- 2.3. Pēc pusdienām bērniem nodrošina atpūtu.
- 2.4. Starp ēdienreizēm ievēro trīs līdz četru stundu intervālu.
- 2.5. Elektronisko saziņas līdzekļu (piemēram, televizora, datora) lietošana bērniem pieļaujama ne ilgāk par 15 minūtēm un ne biežāk kā divreiz dienā.
- 2.6. Iestādei ir pienākums neuzņemt bērnu ar:
 - 2.6.1. infekcijas slimību pazīmēm;
 - 2.6.2. pedikulozi.
- 2.7. Ja bērns nav apmeklējis iestādi infekcijas slimību pazīmju dēļ vai arī ja bērns ir slimojis ar infekcijas slimību, pēc bērna izveseļošanās iestādē tiek iesniegta ārstniecības personas izziņa par bērna veselības stāvokli.
- 2.8. Ja bērns nav apmeklējis iestādi ilgāk par trijām darba dienām, pēc bērna izveseļošanās iestādē tiek iesniegta ārstniecības personas izziņa par bērna veselības stāvokli.
- 2.9. Iestāde Iekšējās kārtības noteikumos nosaka, kā iestāde un bērna vecāki rīkojas bērna infekcijas slimību gadījumos, un laikus iepazīstina ar tiem bērna vecākus.

3. Iestādes ēkas un teritorija

- 3.1. Iestāde ir izvietota atbilstoši tās darbībai projektētā ēkā un ir nodrošināta ar atsevišķām ieejām un evakuācijas izejām atbilstoši ugunsdrošības normām (LBN 201-96).
- 3.2. Iestādes teritorijas apsaimniekošanā ievēro šādas prasības:
 - 3.2.1. teritorija ir iežogota un sakopta;
 - 3.2.2. teritorijā apzaļumošanai nav izmantoti augi, kas ir bīstami cilvēka veselībai, arī augus ar dzelkšņiem un indīgām daļām;
 - 3.2.3. teritorijā ir rotaļu un sporta zona, saimniecības zona;
 - 3.2.4. rotaļu zonā un sporta zonā var ierīkot smilšu kasti, kuru pārklāj laikā, kad bērni to nelieto. Smiltis kastē nomaina reizi gadā – pavasarī;
 - 3.2.5. saimniecības zonā ierīko blīva seguma laukumu sadzīves atkritumu konteineru novietošanai. Atkritumus uzglabā slēgtos konteineros,.
- 3.3. Iestāde ievēro šādas prasības ēkai:
 - 3.3.1. Iestāde ir ierīkota atbilstoši projektētā ēkā, par kuru saņemts Veselības inspekcijas novērtējums par higiēnas prasību ievērošanu un ievērotas būvniecības normatīvajos aktos noteiktā kārtība un prasības;
 - 3.3.2. ēkā, var atrasties citas institūcijas, ja attiecīgo institūciju darbība neapdraud bērnu drošību un nerada kaitējumu bērnu veselībai;
 - 3.3.3. ja ēkā, atrodas uzņēmums, kura saimnieciskā darbība ir saistīta ar preču iekraušanu un izkraušanu, ēkas saimniecības zonai ir atsevišķa ieeja.

4. Iestādes telpas

- 4.1. Iestādē ievēro šādu minimālo telpu platību (ja guļamtelpa apvienota ar grupas telpu, tad platību grupas telpā vienam bērnam aprēķina, atskaitot no telpas kopējās platības gultu aizņemto platību saliktā veidā. Jaukta vecuma bērnu grupām platību nosaka atbilstoši vecākajai bērnu grupai) vienam bērnam:
 - 4.1.1. jaunākam par trim gadiem – grupas telpa 2,5 m², guļamtelpa 1,8 m²;
 - 4.1.2. vecākam par trim gadiem – grupas telpa 3,0 m², guļamtelpa 2,0 m².
- 4.2. Iestādē ierīko šādas telpas:
 - 4.2.1. vietu vai telpu bērnu ratiņu novietošanai;
 - 4.2.2. katrai bērnu grupai, ievērojot bērnu vecumu:
 - 4.2.2.1. ģērbtuvi;
 - 4.2.2.2. grupas telpu;
 - 4.2.2.3. guļamtelpu vai guļamtelpai pielāgojamu grupas telpu;
 - 4.2.2.4. tualeti.
 - 4.2.3. darbinieku un saimniecības telpu blokā:
 - 4.2.3.1. ēdināšanas bloku;
 - 4.2.3.2. veļas uzglabāšanas vietu;
 - 4.2.3.3. veļas mazgāšanas un gludināšanas telpu vai vietu;
 - 4.2.3.4. darbinieku garderobes telpu/vietu un tualetes telpas;
 - 4.2.4. telpu, kas ir pielāgota bērnu kultūras un izklaides pasākumu, mūzikas un sporta nodarbību rīkošanai.

5. Iestādes telpu iekārtojums

- 5.1. Telpu apdarei un to aprīkojumam izmanto viegli tīrāmus, dezinficējamus un telpu funkcijai atbilstošus materiālus.
- 5.2. Grīdas segumam izmanto materiāla pārklājumu, kas nav slidens.
- 5.3. Iestāde nodrošina tīras, bērnu vecumam un rotaļlietu drošuma noteikumu prasībām atbilstošas rotaļlietas.
- 5.4. Nodrošinot bērniem atpūtu pēc pusdienām, izmanto gultas.

Higiēnas prasības

- 5.5. Katram bērnam nodrošina individuālu tīru gultas veļas komplektu.
- 5.6. Katram bērnam nodrošina tīrus dvieļus (atsevišķi roku un kāju slaucīšanai) ar individuālu marķējumu un pakaramo. Pieļaujama arī vienreizējās lietošanas dvieļu izmantošana.
- 5.7. Gultas veļu un dvieļus maina ne retāk kā reizi 10 darbdienās, bet, ja nepieciešams, arī biežāk.
- 5.8. Tualetē ir tualetes papīrs vai salvetes, kā arī šķidrās ziepes un roku nosusināšanas līdzekļi.
- 5.9. Ģērbtuvē ierīko individuālus skapjus katra bērna apģērba un apavu glabāšanai, kā arī vietu bērnu apģērba un apavu žāvēšanai.
- 5.10. Grupas telpas aprīko ar bērnu lietošanai drošām un no veselībai nekaitīga materiāla izgatavotām mēbelēm, kas ir piemērotas bērna ķermeņa īpatnībām, ņemot vērā ergonomikas prasības un principus.
- 5.11. Bērnu grupu telpu tualetēs nodrošina vienu mazgātņi astoņiem bērniem un vienu mazgātņi personālam.
- 5.12. Tualetē, kas paredzēta bērniem, jaunākiem par trim gadiem, nodrošina:
 - 5.12.1. ja nepieciešams, nelielus paliktņus kājām;
 - 5.12.2. katram bērnam sēdpoļu ar marķējumu.
- 5.13. Tualetē, kas paredzēta bērniem, vecākiem par trim gadiem, nodrošina vienu klozetpoļu astoņiem bērniem, ja iespējams, ierīkojot atsevišķas kabīnes meitenēm un zēniem.
- 5.14. Bērniem, vecākiem par 3 gadiem, nodrošina individuālos mutes higiēnas piederumus (zobu suka un neplīstoša materiāla glāze).

6. Ēdināšana

- 6.1. Iestāde nodrošina bērnu ēdināšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem par pārtikas aprites uzraudzību un normatīvajiem aktiem par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem.
- 6.2. Bērnu ēdināšanai izmanto pārtikas produktus, ievērojot to derīguma termiņu, uzglabāšanas režīmu un pagatavošanas noteikumus.
- 6.3. Trauki, galda piederumi un virtuves inventārs atbilst obligātajām nekaitīguma prasībām, kas noteiktas materiāliem un priekšmetiem, kuri nonāk saskarē ar pārtiku. Aizliegts lietot alumīnija galda piederumus un alumīnija traukus ēdiena pagatavošanai. Trauku, galda piederumu, virtuves trauku un inventāra mazgāšanai izmanto atbilstošus mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus, ievērojot to lietošanas instrukciju.
- 6.4. Iestādes māsa pēc saskaņošanas ar iestādes vadītāju izstrādā ēdienkarti vienai līdz divām nedēļām. Ēdienkarti izstrādā atbilstoši normatīvajiem aktiem par uztura normām izglītības iestāžu izglītojamiem, ņemot vērā veselīga uztura principus.
- 6.5. Pirms ēdiena sadales bērniem pavārs paņem pagatavoto ēdienu paraugus. Ēdiena paraugus marķē, norādot parauga ņemšanas laiku (stundu, minūti). Paraugus uzglabā ledusskapī 24 stundas 2–6 °C temperatūrā, pēc tam tos iznīcina.
- 6.6. Gatavā produkcija tiek ražota, uzglabāta un realizēta saskaņā ar ēdināšanas tehnoloģisko dokumentāciju. Bērniem pagatavotais ēdiens nav paredzēts atkārtotai uzsildīšanai nākamajā dienā.
- 6.7. Ēdināšanas blokā drīkst strādāt darbinieki, kas ir apmācīti higiēnas jautājumos atbilstoši prasībām par pārtikas aprītē nodarbināto personu profesionālās kvalifikācijas prasībām.
- 6.8. Darbinieki ievēro personīgās higiēnas noteikumus, izmanto un maina darba apģērbus atbilstoši veicamā darba specifikai. Darba apģērbus uzglabā atsevišķi no personīgā apģērba.
- 6.9. Darbinieki ēdienu sadala tikai šim nolūkam paredzētā darba apģērbā.

7. Ūdensapgāde un kanalizācija

- 7.1. Dzeramais ūdens atbilst dzeramā ūdens obligātajām nekaitīguma prasībām, un bērniem ir brīvi pieejams. Bērniem slāpju remdēšanai nodrošina individuālus vai vienreizējās lietošanas traukus.

7.2. Ēkā ir aukstā un karstā ūdens apgāde, kanalizācijas sistēma.

8. Apkure, ventilācija, apgaismojums

- 8.1. Pieļaujamā minimālā gaisa temperatūra telpās, kurās uzturas bērni:
 - 8.1.1. kas ir jaunāki par trim gadiem, – vismaz 20 °C;
 - 8.1.2. kas ir vecāki par trim gadiem, – vismaz 18 °C.
- 8.2. Gaisa apmaiņu telpās nodrošina, tās regulāri vēdinot vai izmantojot gaisa kondicionēšanas vai ventilācijas iekārtas. Grupu personāls (zālē - mūzikas skolotāja) nodrošina telpu vēdināšanu katru dienu pirms bērnu ierašanās un pēc bērnu došanās prom no iestādes.
- 8.3. Telpās nodrošina dabisko un mākslīgo apgaismojumu. Mākslīgā apgaismojuma līmenis grupas vai rotaļu telpā ir 300 luksu (Lx).

9. Telpu, iekārtu un inventāra uzturēšanas kārtība

- 9.1. Telpu mitro uzkopšanu veic atbilstoši pakalpojuma sniedzēja izstrādātam telpu un aprīkojuma uzkopšanas un dezinfekcijas plānam. Ģērbtuves, grupas vai rotaļu telpu un tualetes mitro uzkopšanu veic ne retāk kā divas reizes dienā.
- 9.2. Dezinfekcijas līdzekļus izmanto atbilstoši to lietošanas instrukcijai un uzglabā speciāli paredzētā bērniem nepieejamā vietā.
- 9.3. Sēdpodus mazgā pēc katras lietošanas reizes ar mazgāšanas līdzekli un dezinficē pēc nepieciešamības. Klozētpodus dezinficē pēc vajadzības, bet ne retāk kā divas reizes dienā.
- 9.4. Bērnu klātbūtnē aizliegts veikt telpu dezinfekciju, dezinfekciju un deratizāciju, kā arī telpu remontdarbus.
- 9.5. Mazgājamās rotaļlietas mazgā ar mazgāšanas līdzekli un skalo siltā tekošā ūdenī pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi nedēļā.
- 9.6. Katrai telpu grupai lieto atsevišķu attiecīgi marķētu uzkopšanas inventāru.
- 9.7. Lietoto veļu savāc un līdz mazgāšanai uzglabā atsevišķos maisos vai tvertnēs ar vāku. Veļu mazgā iestādes veļas mazgātavā. Pieļaujama veļas mazgāšana citās veļas mazgātavās, nodrošinot bērnu veļas mazgāšanu atsevišķi. Aizliegts bērnu veļu mazgāt mājās.